

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS
BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANS EN ARMOEDEBESTRIJDING

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING EN
FINANCIËN EN ENERGIE

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Elektronische facturatie (e-invoicing)
end-to-end e-procurement (e-ordering, e-catalog)**

1. INHOUDELIJK

1. Situering

1.1 Het e-procurementprogramma

Elektronische facturatie is een module uit het end to end e-procurementprogramma. Met dit programma maakt de overheid haar aankoopketen (van aankondiging tot betaling) digitaal. Het e-procurementprogramma kadert in het Europees beleid en beoogt vereenvoudiging en transparantie voor bedrijven én overheden (zie bijlage 1, voorstelling).

In het kader van dit programma is, naast de elektronische facturatie, eveneens het gebruik van de elektronische bestelbon (e-ordering) en het gebruik van de elektronische catalogi (e-catalog) nog aan de orde.

1.2 De beslissing van de Vlaamse Regering van 12 juli 2013

De Vlaamse Regering nam in het verleden tal van beslissingen rond e-procurement en coördineerde succesvol de uitrol van diverse modules. Door middel van de module *e-notification* maken alle aanbestedende entiteiten van de Vlaamse overheid hun overheidsopdrachten elektronisch bekend. Door middel van *e-tendering* dienen alle bedrijven al sinds 2013 digitale offertes in bij de Vlaamse overheid. Lang voor de deadline van de Europese [Richtlijn 2014/24/EU](#) (2018) hebben het Vlaamse bedrijfsleven en de Vlaamse overheid deze digitalisering en bijkomende voordelen gerealiseerd. Dit succesvolle beleid inspireerde de Vlaamse regering bij haar beslissing van 12 juli 2013 voor e-facturatie.

Deze beslissing vermeldt:

...

3

de leidend ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse instellingen, te gelasten vanaf 1 januari 2015:

- in alle overheidsopdrachten op te nemen dat digitale aanlevering van factuurinformatie door het bedrijfsleven toegestaan is,
- klaar te zijn alle uitgaande facturen van de Vlaamse overheid, elektronisch te laten verlopen;

4

de leidend ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse instellingen, te gelasten:

- in al hun overheidsopdrachten, vanaf 1 januari 2017, te streven naar een algemene digitale aanlevering van factuurinformatie,
- te rapporteren, zodat de haalbaarheid van deze algemene digitale aanlevering kan geëvalueerd worden. Op basis van de periodieke evaluaties kan de Vlaamse Regering beslissen over te gaan tot een verplichting vanaf 1 januari 2017.”

Deze nota betreft een rapportering aan de Vlaamse Regering op basis waarvan de verplichting om in alle overheidsopdrachten vanaf 1 januari 2017 de verplichte e-facturatiewijze op te nemen, kan geëvalueerd worden.

1.3 De Europese Richtlijn 2014/55/EU en het Europese beleid

Door middel van deze richtlijn beoogt de Europese Commissie haar beleid rond e-facturatie kracht bij te zetten. Deze richtlijn vermeldt dat de norm waaraan de e-factuur moet voldoen, zal vastgelegd worden tegen 27 mei 2017. Uiterlijk 18 maand later (27 november 2018) moeten overheden e-facturen die aan deze norm voldoen, verplicht aanvaarden.¹ Omdat de reikwijdte van deze richtlijn het hele toepassingsgebied - zoals bepaald in de regelgeving overheidsopdrachten-omvat, is de impact van deze richtlijn erg omvangrijk.

Minstens even belangrijk als de richtlijn is de drijfveer achter het Europese beleid rond e-facturatie. De vaststelling dat op Europees niveau volwaardige e-facturatie tussen bedrijven beperkt blijft tot amper 10% van het bedrijfsleven, deed Europa besluiten overheden in te zetten als gangmaker om e-facturatie te verbreden én ook toegankelijk te maken naar KMO's. Tot voorheen was e-facturatie immers slechts een zaak voor grote bedrijven. Als overheden hun leveranciers verplichten om e-facturen te zenden naar de overheid (B2G) dan zullen deze leveranciers immers ook e-facturen willen zenden naar hun andere (private) klanten (B2B). Op deze manier breidt e-facturatie uit naar veel bedrijven én worden Scandinavische resultaten (>60%, B2B) haalbaar.

Het is deze stimulans die tal van lidstaten doet besluiten om e-facturatie op te leggen aan hun leveranciers (Nederland, Oostenrijk, Italië, Spanje, Frankrijk, Noorwegen, Finland, Denemarken, ...)

1.4 De Vlaamse beleidsnota's. Het programma 'radicaal digitaal'.

(Beleidsnota 2014-2019, Bestuurszaken)

“Ik zet de weg met betrekking tot het digitaliseren van overheidsopdrachten resoluut verder door de implementatie van e-facturatie, waardoor het ontvangen en verzenden van elektronische facturen de standaardprocedure wordt. “

(Beleidsnota 2014-2019, Financiën en Begroting)

“De weg is reeds geëffend om de Europese beleidsaanbevelingen en de richtlijn rond de digitalisering van het facturatieproces te realiseren. Specifiek voor Vlaanderen betekent dit concreet dat het bedrijfsleven zijn factuurinformatie vanaf 1 januari 2015 digitaal mag aanleveren en dat de verdere verwerking digitaal zal gebeuren. Tegen 1 januari 2017 wordt gestreefd naar een algemene digitale aanlevering van factuurinformatie. “

¹ Voor gedecentraliseerde overheden kan dit met 12 maand uitgesteld worden.

E-facturatie is bovendien een project met zeer grote zichtbaarheid en dat bovendien het programma 'radicaal digitaal' daadwerkelijk vorm geeft.

1.5 De voordelen van e-facturatie

De voordelen van e-facturatie zijn zowel voor de verzender als de ontvanger belangrijk. De administratieve vereenvoudiging en de efficiëntiewinsten, de betere factuuropvolging, de snellere betaling werden vroeger al aangestipt als belangrijkste baten. Bij leveranciers van de Vlaamse overheid die e-facturatie realiseren, wordt dit bevestigd. Bovendien wordt e-facturatie hoe langer hoe meer aangegrepen als aanleiding voor een vergaande digitalisering. Overheid en bedrijfsleven hebben beiden baat bij deze evolutie. Ongeacht de bedrijfsgrootte, betekent elektronische facturatie steeds een daadwerkelijke besparing.

	eenmanszaak	Kleine ondern.	Middelgrote ond.	Grote ondern.
Gemiddelde potentiële jaarlijkse besparing	246,24 €	4.380,48 €	18.066,24 €	117.887,40 €

(Studie Indiville in opdracht van de Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging)

2. Een uniforme en gebruiksvriendelijke oplossing voor overheid en bedrijfsleven

Met het oog op een uniforme oplossing voor het bedrijfsleven en de overheden, is er van bij aanvang een nauwe samenwerking tussen het Vlaamse en het federale bestuursniveau opgezet. FEDICT, als federale entiteit, biedt het platform Mercurius aan, dat op zijn beurt het e-priorplatform van de Europese Commissie herbruikt. Via het Vlaamse Magda-platform werden de verschillende Vlaamse financiële systemen aangesloten op Mercurius. Deze oplossing is operationeel sinds begin 2015. Het Vlaamse OraFin ontving in februari 2015 zijn eerste e-facturen over Mercurius. Vandaag zijn nagenoeg alle financiële systemen van de Vlaamse entiteiten ontsloten. (Zie <https://overheid.vlaanderen.be/e-facturatie>)

Deze oplossing bood evenwel slechts e-facturatie aan *naar de overheid*. Leveranciers, die e-facturen naar de overheid stuurden, hadden hiermee geen oplossing voor hun e-facturatie *naar hun private klanten*.

De Belgische en Vlaamse overheid, in nauwe samenspraak met Agoria, kwamen tot de conclusie dat eenzelfde oplossing moest worden aangeboden voor zowel de private als de publieke actoren, een oplossing die bovendien een belangrijke standaardisatie impliceert en anticipeert op de Europese richtlijn. Dit betekent dat een bedrijf d.m.v. eenzelfde oplossing e-facturen moet kunnen sturen naar de overheid, maar eveneens naar zijn private klanten.

Deze oplossing is PEPPOL². PEPPOL levert een internationaal afsprakenkader en een standaard voor het uitwisselen van elektronische documenten, in het bijzonder voor e-facturatie en e-ordering. Essentiële vernieuwingen op de e-facturatiemarkt door de introductie van PEPPOL zijn:

- de connectie tussen verzenders en ontvangers wordt goedkoper en eenvoudiger, omdat maatwerk wegvalt,
- alle actoren (Access Points) wisselen documenten uit volgens eenzelfde PEPPOL-standaard.

² PEPPOL staat voor Pan European Public Procurement OnLine. www.peppol.eu

De voorbije jaren heeft de Europese Commissie omvangrijke middelen geïnvesteerd in PEPPOL.

Voor een beknopte beschrijving, zie 'PEPPOL, de slimste weg naar e-facturatie'.

<https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/documenten/overheidsopdrachten/e-procurement/PEPPOL.pdf>

- er is één unieke oplossing voor de B2G en de B2B-markt,
- het is een internationale oplossing,
- het uitwisselen van e-facturen tussen intermediaire actoren is gratis.

Er zijn tal van positieve evoluties voor de participerende bedrijven. Het (dure) maatwerk wordt beperkt tot het absolute minimum. Mede door PEPPOL wordt e-facturatie betaalbaar voor KMO's. Het doorbreekt bovendien de decennialange blokkering van e-facturatie op een niveau van amper 10%.³

Een e-facturatiemarkt die PEPPOL introduceert, veronderstelt de aanwezigheid van actoren die optreden als Access Point en van een autoriteit die toezicht houdt op het naleven van de afspraken⁴. In België neemt FEDICT, in samenspraak met Agoria en de regio's, de rol op van autoriteit.

Bovendien worden op het Vlaamse en federale niveau de zogenaamde *businessafspraken* tussen klant en leverancier vereenvoudigd en gestroomlijnd. Het zou immers ondoenbaar zijn voor een leverancier om per klant of per financieel systeem andere informatie aan te leveren in functie van wisselende vereisten van de klant. Deze businessafspraken zijn door iedereen te consulteren op <https://overheid.vlaanderen.be/mercurius-en-peppol>.

3. Stand van zaken.

Volume

Op dit moment heeft de Vlaamse overheid, sinds het begin van de start van het project (februari 2015), 41.683 e-facturen ontvangen. Het spreekt voor zich dat er nog een grote progressie mogelijk is. De spreiding van de ontvangen e-facturen over de maanden heen toont aan dat het vrijwillig aanleveren van e-facturen door de leverancier niet voor een doorbraak zorgt (zie bijlage 2). De buitenlandse ervaringen (Denemarken, Noorwegen, Oostenrijk...) leren dat enkel een verplichting voor een effectieve kentering zorgt.

Een interessante vaststelling is evenwel dat voor leveranciers met 'complexe' facturen de 'potentiële betaaltermijn' (tussen ontvangstdatum van de e-factuur en het afronden van de goedkeuringsflow) teruggebracht werd van 34 naar 19 dagen. Dit wil zeggen dat e-invoicing een belangrijke bijdrage levert om de betaaltermijn (30 dagen) correct na te leven.

Het is belangrijk vast te stellen dat er in het laatste kwartaal van dit jaar – in het vooruitzicht van de nakende deadline - tal van initiatieven genomen worden door alle actoren.

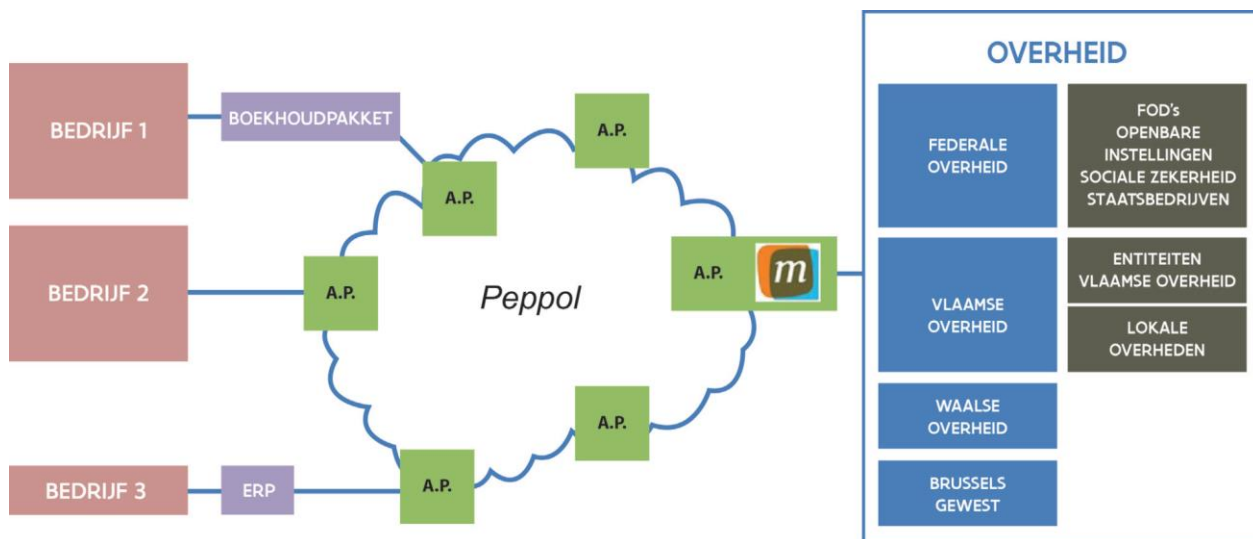
De inschrijvingen door de bedrijven op de informatiesessies van de overheid zijn massaal. De boekhoudpakketten doen de nodige aanpassingen. De service providers promoten actief hun aanbod aan het bedrijfsleven. Heel veel bedrijven nemen voorbereidende initiatieven in het kader van e-facturatie.

PEPPOL op de Vlaamse en Belgische markt

In maart 2016 is Mercurius PEPPOL-compliant geworden. De onderstaande figuur geeft de situering van de overheden 'achter' Mercurius weer.

³ E-facturatie, voornamelijk met EDI, maakte opgang sinds de jaren '80, maar kwam – omwille van kostprijs en maatwerk – nooit uit boven een bereik van 10% van het bedrijfsleven.

⁴ De Noorse markt met haar 5 miljoen inwoners, die als mature markt mag beschouwd worden voor PEPPOL, telt meer dan 40 Access Points, en meer dan 50 KMO-vriendelijke toepassingen voor e-facturatie.

De actoren op de invoicing-markt zijn door tal van sensibiliserende initiatieven van de private en publieke partners geïnformeerd over PEPPOL, en hebben het voorbije jaar aanpassingen uitgevoerd. Er zijn diverse 'Access Points' op de Belgische markt actief en daarnaast zijn er nog verschillende in oprichting. Vaak bieden deze actoren ook nieuwe KMO-vriendelijke tools aan⁵.

(Voor meer info: <https://overheid.vlaanderen.be/e-facturatie>)

De diverse actoren en hun rol

De veelheid van actoren, met elk hun specifieke rol, resulteert enerzijds in de grote complexiteit van het project. Anderzijds is de aanwezigheid en verantwoordelijkheid van deze actoren de *conditio sine qua non* voor het realiseren van ambitieuze doelstellingen voor e-facturatie (B2G en B2B).

Deze actoren zijn:

De service providers e-facturatie. Zij genereren hun business uit het veelvuldige maatwerk per bedrijf. Elke oplossing is specifiek per verzender en ontvanger. De introductie van PEPPOL betekent dat zij een grondige herpositionering en hertekening van hun business model moesten uitwerken. Waar zij aanvankelijk enkel in grote bedrijven geïnteresseerd waren, bieden zij vandaag meer en meer betaalbare oplossingen aan voor de KMO.

De meeste van deze service providers treden intussen op als 'Access Point'.

Access Points. In het PEPPOL-model zijn de Access Points de 'transporteurs' van de e-documenten. Er duiken, zoals op de Noorse markt, tal van nieuwe spelers op. Banken, softwarehuizen, boekhoudpakketten nemen zelf de rol als 'Access Point' op.⁶

De boekhoudpakketten. Zij waren aanvankelijk voortrekker door de formulering van hun eigen standaard, m.n. de e-FFF⁷. Thans evolueren de boekhoudpakketten traag in het aanbieden van e-facturatie naar hun klanten. Het merendeel van de pakketten wacht af tot een externe deadline hen verplicht aanpassingen aan hun software te doen.

Grote bedrijven met een eigen ERP. Deze bedrijven kunnen hun eigen koers bepalen m.b.t. e-facturatie. Zij kiezen hun eigen service provider of Access Point. Wel brengt de digitalisering van de

⁵ Eén van de nieuwe KMO-toepassingen voor e-facturatie op de Belgische markt zal bijvoorbeeld het verzenden van e-facturen voor minder dan 10 klanten gratis aanbieden.

⁶ De lijst met Access Points is raadpleegbaar op <https://overheid.vlaanderen.be/project-e-facturatie>

⁷ e-FFF, e-Forum For the Future. Belgische standaard voor e-facturatie die vandaag in belangrijke mate samenvalt met de PEPPOL-standaard.

facturatiestroom vaak aanzienlijke proceswijzigingen teweeg zowel bij verzender als ontvanger van de factuur. De implementatie van e-facturatie vereist dan een veeleer projectmatige aanpak.

KMO's zijn meestal afhankelijk van hun boekhoudpakket. Voor hen is het wachten tot deze pakketten e-facturatie als functionaliteit aanbieden. Toch komen er vandaag alsnog meer nieuwe pakketten op de markt. Om deze patstelling te doorbreken is een dwingende deadline van een overheid noodzakelijk. Het aanbieden van een gratis e-facturatieportaal op Mercurius helpt KMO's. Dit portaal is vandaag operationeel en gratis beschikbaar voor de B2G-omgeving.

De Vlaamse overheid en het federale bestuursniveau werken in dit project complementair. Het federale bestuursniveau levert de ICT, de PEPPOL-autoriteit, de overkoepeling naar nationale sectoren, en heeft zijn eigen uitrol. De Vlaamse overheid zet een ambitieuze doelstelling met het formuleren van 1 januari 2017 als moment waarop e-facturatie de standaard moet worden voor zijn leveranciers. Van de e-facturen die over Mercurius verlopen, komt het gros naar de Vlaamse overheid. Ze sensibiliseert en communiceert naar het bedrijfsleven en zijn vertegenwoordigers. De Vlaamse overheid treedt op als een gecoördineerd bestuursniveau⁸. De betekenis van de deadline van de Vlaamse overheid mag niet onderschat worden: het is de drijfveer voor de evoluties en vernieuwingen in de sector van de elektronische facturering.

De PDF-factuur

De PDF-factuur kent de laatste twee jaar een enorme opgang. Uit onderzoek blijkt dat de helft van de verzonden facturen naar het bedrijfsleven 'elektronisch' is, met dien verstande dat PDF daarin de helft voor zich neemt. Vooral bij eenmanszaken en kleine ondernemingen is de PDF populair⁹. De PDF draagt evenwel weinig bij aan een globale digitalisering van het facturatieproces in de B2B- en de B2G-omgeving. Kiezen voor een PDF-factuur is geen garantie voor een digitalisering van het facturatieproces. Het is uiteindelijk dit wat de bedoeling is van e-facturatie. Voor de ontvanger leunt de PDF-stroom kort aan bij de papieren stroom. Bovendien voegt het een extra stroom toe waardoor de complexiteit van verwerking verhoogt.

Het is dan ook duidelijk dat als overheid kiezen voor de PDF-factuur een gemiste kans zou zijn. De e-factuur is een XML-factuur die beantwoordt aan de PEPPOL-standaard.

De uitgaande facturen

Projectmatig heeft de Vlaamse overheid gekozen om te starten met de inkomende facturen. Dit is logisch. De complexiteit van het project vraagt om fasering. Het volume en de reikwijdte was het meest ambitieus met de inkomende facturen. Slechts enkele entiteiten hebben grote volumes uitgaande facturen.¹⁰

Bovendien stellen zich voor de uitgaande facturen een aantal bijkomende complexiteiten. Een groot aantal uitgaande facturen zijn vooral gericht naar de particuliere ontvangers. Het is aangewezen hiervoor andere oplossingen aan te bieden die beter beantwoorden aan de noden van de particuliere ontvanger. De uitgaande factuurstroom over Mercurius noodzaakt ook enkele bijkomende ontwikkelingen op de centrale platformen. Deze stroom zal uiteindelijk analoog verlopen aan de e-orderstroom. De analyse en pilootprojecten zijn daarvoor al lopende.

Deze oplossingen (e-ordering en uitgaande facturen) zullen worden opgezet en aangeboden in de loop van 2017.

⁸ In het kader van e-facturatie is dit bijzonder belangrijk. Een bedrijf heeft geen boodschap aan de diversiteit van de financiële systemen of entiteiten. 'Ik kan mijn e-factuur naar de Vlaamse overheid sturen.'

⁹ Indiville, e-facturatie in België 2014.

¹⁰ VLABEL, De Lijn.

De kostprijs

Zowel verzender als ontvanger hebben kosten én baten bij de digitalisering van hun facturatiestroom.

a) Kosten voor het bedrijfsleven.

De kostprijs voor een bedrijf is afhankelijk van diverse factoren: gebruik van een facturatiepakket, een ERP, een eigen connectie met een service provider (Access Point).

Uit onderzoek blijkt dat er ondanks de kosten toch voor alle bedrijven een belangrijke potentiële besparing blijft (zie hogervermelde tabel). Deze besparing vertaalt zich in efficiëntiewinsten.

Bovendien stellen we vast dat:

- De introductie van het PEPOL-model de kostprijs voor e-facturatie voor bedrijven doet dalen, door verhoging van de concurrentie en het toenemen van het aantal aangepaste tools.
- De overheid door het lanceren van haar gratis portaal een zeer laagdrempelige opstapmodule voor bedrijven creëert.

b) Kostprijs voor de overheid

Elk financieel systeem staat in voor het aanspreken van de centraal ter beschikking gestelde services voor e-facturatie. Deze kost wordt gedragen door de eigenaars van het financieel systeem. De centrale componenten bevinden zich bij Mercurius (het federale FEDICT), en bij MAGDA (Informatie Vlaanderen). Zij staan in voor het operationeel houden van deze dienstverlening. Tot op heden zijn de kosten voor de Vlaamse overheid voor het ontvangen van facturen over Mercurius tot een minimum beperkt gebleven. Om deze reden is het federale /Vlaamse samenwerkingsproject een goede oplossing met de meest optimale benutting van de schaarse personele en financiële middelen. Het is mogelijk dat met ingang van 2018 het federale bestuursniveau voor een andere kostenverdeling kiest. Wanneer dit zich aandient, is het aangewezen hierover opnieuw te rapporteren aan de Vlaamse Regering. Op het niveau van MAGDA is de kost tot op heden beperkt gebleven tot max. 100.000€ (bouw-, en begeleiding).

Vanzelfsprekend realiseert e-facturatie ook tijdswinst bij de financiële medewerkers, en resulteert aldus in een kostenbesparing voor de Vlaamse overheid en haar entiteiten.

4. Voorstel van beslissing voor e-facturatie

Het voorstel is om e-facturatie als facturatiwijze te verplichten in alle overheidsopdrachten uitgeschreven vanaf 1 januari 2017. Dit garandeert ook een goede spreiding. Voor tal van deze overheidsopdrachten zal immers pas de eerste e-factuur ontvangen worden in het tweede kwartaal van 2017. Op die manier is er automatisch een 'overgangperiode' waarbinnen bedrijven aldus ruimschoots de tijd hebben om de nodige voorbereidingen te treffen.

Het toepassingsgebied betreft alle diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse instellingen.

Het betreft bovendien alle overheidsopdrachten, al dan niet bekendgemaakt, en eveneens de opdrachten op aanvaarde factuur.

Het is aangewezen in de opdrachtdocumenten de modelbepalingen op te nemen zoals opgemaakt door de Afdeling Aankoopcentrale en Overheidsopdrachten van het Facilitair Bedrijf.¹¹

¹¹ De modelbepalingen voor opname in de opdrachtdocumenten zijn beschikbaar op <https://overheid.vlaanderen.be/e-invoicing-entiteiten-VO>

5. Bijkomende initiatieven en opportuniteiten

Bijkomende sensibilisering en informatieverstrekking

Het is aangewezen bijkomend te sensibiliseren en informatieverstrekking op te zetten. Verschillende initiatieven slaan nu pas aan omdat de deadline nadert¹².

Voor het geheel van de Vlaamse overheid worden volgende initiatieven genomen in het najaar 2016.

- (1) Zes informatiesessies, over Vlaanderen gespreid, in samenwerking met het Agentschap voor Innoveren en Ondernemen. Deze sessies worden gecontinueerd in de eerste jaarhelft van 2017.
- (2) Vijf informatiesessies, in samenwerking met de Vlaamse Confederatie Bouw.
- (3) Ondersteuning en participatie aan de initiatieven van de beroepsorganisaties en de intermediaire actoren.
- (4) Een communicatie-initiatief om PEPPOL beter bekend te maken, in samenwerking met AGORIA -als voornaamste beroepsorganisatie voor de private actoren - en met het federale bestuursniveau.
- (5) Bijkomende sensibilisering van de ontwikkelaars van boekhoudpakketten, in samenwerking met AGORIA en het federale bestuursniveau.
- (6) De samenhang en wederzijdse promotie van de publieke websites www.e-factuur.belgium.be en <https://overheid.vlaanderen.be/e-facturatie>
- (7) Een interne informatiesessie voor de (juridische) medewerkers van de Vlaamse overheid.

Begeleiding voor leveranciers van de Vlaamse overheid

Vanuit het centrale e-invoicingteam bij Het Facilitair Bedrijf is, voor de duur van het project, begeleiding voorzien voor leveranciers die starten met e-facturatie.

- Gebruikers van het portaal krijgen telefonische ondersteuning. (Dit zijn doorgaans kleine leveranciers.)
- De andere, middelgrote en grote leveranciers, krijgen – naargelang de complexiteit – ondersteuning via e-mail, telefonisch of worden projectmatig begeleid.

Uitbreiding van PEPPOL en Mercurius naar lokale overheden: een belangrijke opportuniteit

Er is een belangrijke opportuniteit aanwezig om e-facturatie via PEPPOL systematisch uit te breiden naar alle lokale overheden. Voor het bedrijfsleven betekent dit uniformiteit en standaardisatie, voor de lokale overheden is dit de meest goedkope en efficiënte oplossing om aan e-facturatie te doen. Deze lokale overheden vallen immers ook onder de reikwijdte van de Europese Richtlijn 2014/55/EU

We stellen voor in 2017 volgende twee initiatieven te nemen in samenwerking met de relevante actoren.

1. Een technisch overleg met de eigenaars van de financiële systemen die bij de lokale overheden gebruikt worden.
2. Sensibilisering van de lokale besturen over elektronische facturatie door middel van informatiesessies in alle Vlaamse provincies.

6. End-to-end e-procurement

¹² In de maand juni 2016 kwamen meer dan 200 leveranciers van het beleidsdomein MOW naar informatiesessies over e-facturatie. In het najaar 2016 wonen meer dan 1000 leveranciers de informatiesessies van de Vlaamse overheid en de Vlaamse Confederatie Bouw bij.

Met de realisatie van e-facturatie vult de Vlaamse overheid een belangrijke module in van het e-procurementprogramma. De finale doelstelling van end-to-end e-procurement, waarbij elke processtap van een overheidsopdracht gedigitaliseerd verloopt, komt naderbij. Leemten blijven nog de digitalisering van de bestelbon (e-ordering) en het systematisch en georganiseerd gebruik van elektronische catalogi (e-catalog).

E-ordering.

Er loopt een pilootproject in de Vlaamse overheid waarbij e-ordering geanalyseerd wordt door gebruik te maken van de e-facturatie-oplossing. Het betreft het versturen van een elektronische bestelbon in XML met gebruik van de PEPOL-standaard.

Op deze manier wordt de volledige keten gesloten tussen het verzenden van de elektronische bestelbon in het financieel systeem en de ontvangst van de e-factuur in hetzelfde financiële systeem. Tussen begin- en eindpunt heeft de leverancier de e-order ontvangen. Deze e-order lag vervolgens aan de basis van de opmaak en het verzenden van de e-factuur.

De strategische keuze die hierbij gemaakt wordt, is dat de e-order aangemaakt wordt in het financieel systeem. Aan alle eigenaars van de financiële systemen in de Vlaamse overheid wordt dan ook gevraagd de nodige aanpassingen te doen om e-ordering mogelijk te maken.

E-catalog

Wat het gebruik van de elektronische catalogus betreft, stellen we voor om vier modellen, die de facto vandaag operationeel zijn in de Vlaamse overheid, te behouden, maar weliswaar initiatieven te nemen om deze op elkaar af te stemmen.

- De (federale) e-catalog (uit het e-procurementprogramma) is een door de overheid beheerde elektronische catalogus waarin de leverancier zijn catalogus aanlevert. Deze wordt vandaag facultatief voor enkele contracten gebruikt. Enkel een 'verplicht' gebruikt is zinvol. Het is aangewezen op termijn een connectie met het financieel systeem te voorzien.
- Verschillende randapplicaties bij diverse entiteiten hebben catalogus- en bestelfunctionaliteiten. Zij zijn heel specifiek en worden intens gebruikt. Waar zij bestellingen bij de leverancier plaatsen, is het aangewezen systematisch koppelingen te voorzien met het financieel systeem, waarbij de nodige aandacht wordt besteed aan een transparante koppeling tussen de bestelling en het e-order;
- Een derde mogelijkheid is het gebruik van een eigen catalogus in het financieel systeem. Vanzelfsprekend is de koppeling met de e-order en de e-factuur automatisch aanwezig.
- Tot slot kan de punch out catalogus van de leverancier gebruikt worden. Verschillende leveranciers bieden hun eigen e-catalog aan waarop de overheid bestelt. Het is aangewezen deze "pre-order" verplicht te laten aanleveren aan het financieel systeem van de overheid, waar vervolgens omgezet wordt in een e-order. Deze verplichting moet contractueel opgenomen worden, enkel op deze wijze kan de overheid deskundig en efficiënt haar end-to-end e-procurement realiseren.

E-ordering en e-catalog vereisen bijgevolg enkele strategische beslissingen.

- 1) De e-order wordt in het financieel systeem aangemaakt. Enkel op deze wijze kan het de basis vormen van de e-factuur. Voor elk groot financieel systeem wordt gevraagd de nodige investeringen te doen om de e-ordering mogelijk te maken.¹³
- 2) Bij raamcontracten met catalogus wordt bij de contractopmaak beslist voor welk type elektronische catalogus gekozen wordt. Het gebruik van deze elektronische catalogus is dan verplicht. Op deze wijze is beheer en rapportering mogelijk.
- 3) Om e-ordering mogelijk te maken, moet vanuit de diverse type catalogi voorzien worden om een connectie te maken naar het financieel systeem.

¹³ De business analyse en technische specificaties zijn beschikbaar bij het centrale e-invoicingteam.

- a) Voor de federale e-catalog wordt een connectie met Orafin gebouwd van zodra de federale e-catalog operationeel is;
- b) Voor de punch out catalogus wordt de leverancier contractueel opgedragen de pre-order aan te leveren aan het financiële systeem.¹⁴
- c) De randapplicaties die een bestelfunctionaliteit (bv. BOS) hebben, bouwen een connectie naar het financiële systeem waarbij de nodige aandacht wordt besteed aan een transparante koppeling tussen de bestelling en het e-order..

Deze keuzes zijn strategisch en maken dat de Vlaamse overheid in de komende jaren haar end-to-end e-procurement kan realiseren. Een noodzakelijke voorwaarde is de synchronisatie van de initiatieven van deze diverse toepassingen zoals hierboven beschreven. Het is aan de eigenaars van deze diverse systemen om de nodige connecties te budgetteren, in te plannen en eventueel voor te leggen aan hun geëigende beslissingsorganen. Instellingen die in de scope van de inkanteling van het dienstencentrum boekhoudkantoor en de uitrol van Orafin zitten dienen geen bijkomende inspanningen in te plannen.

7. Samenvatting

De Vlaamse en de federale overheid bieden vandaag een elektronische facturatiewijze aan die:

- volledige digitalisering bij verzender en ontvanger mogelijk maakt volgens een (internationale) standaard die in het kader van de Europese richtlijn zal erkend worden,
- operationeel is,
- een bedrijf ook kan aanwenden voor zijn klanten uit de private sector,
- KMO-vriendelijk is.

Deze oplossing heeft een draagvlak bij de publieke en private actoren.

De inspanningen kunnen enkel tot goede resultaten leiden, als de aangekondigde verplichting naar de leveranciers aangehouden wordt. We stellen voor in alle overheidsopdrachten uitgeschreven vanaf 1 januari 2017 de elektronische facturatiewijze op te leggen.

De Vlaamse overheid profileert zich hiermee op een ambitieuze wijze en sluit zich aan bij de Europese gangmakers voor end-to-end e-procurement.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Deze nota betreft de coördinatie van het e-facturatiebeleid. De financiële impact bevindt zich bij de eigenaars van de financiële systemen en de centrale componenten. De aanpassingen aan de financiële systemen zijn ondertussen gerealiseerd. De werking, met de bijhorende afspraken, van de centrale componenten bij MAGDA en MERCURIUS (FEDICT) blijven behouden voor 2016-2017. Er worden geen bijkomende kredieten gevraagd. De kosten worden gedragen door de reguliere werking.

Wanneer in de komende jaren het financiële model voor e-facturatie wijzigt, zal dit opnieuw voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering.

De inspectie van financiën verleende gunstig advies op 6 december 2016. Het begrotingsakkoord werd verleend op 12 december 2016.

¹⁴ De best practices bij de Vlaamse overheid doen dit reeds vandaag.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Daarentegen mogen we verwachten dat dit voor lokale besturen in de nabije toekomst een kostenbesparing kan betekenen doordat:

- gebruik kan gemaakt worden van de centrale componenten (MERCURIUS en MAGDA/E-invoicing),
- PEPPOL kan beschouwd worden als de 'slimste' manier om aan e-facturatie te doen.

We stellen voor in 2017 volgende twee initiatieven te nemen in samenwerking met de relevante actoren.

1. Een technisch overleg met de eigenaars van de financiële systemen die bij de lokale overheden gebruikt worden.
2. Sensibilisering van de lokale besturen over elektronische facturatie door middel van informatiesessies in alle Vlaamse provincies.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Dit voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten. De efficiëntiewinsten voor de overheid werden beschreven in de nota aan de Vlaamse Regering die aan de basis lag van de beslissing van 12 juli 2013.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Niet relevant.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. de leidend ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse instellingen te gelasten, in al hun overheidsopdrachten, die vanaf 1 januari 2017 gelanceerd worden, op te nemen - met gebruik van de modelbepalingen - dat de elektronische facturatiemethode via het MERCURIUS-platform verplicht is. Micro-ondernemingen die facturen sturen voor opdrachten onder de 8.500€ kunnen van een uitstel gebruik maken tot 1 januari 2018;
2. de leidend ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse instellingen die raamcontracten publiceren voor leveringen van goederen waarbij gebruik gemaakt wordt van een catalogus, te gelasten vanaf 1 juli 2017 expliciet aan te geven welk type e-catalog door hen zal gebruikt worden. (Voor instellingen die in de scope zitten van de uitrol Orafin en dienstencentrum boekhoudkantoor dient de keuze te gebeuren op moment van inkanteling);
3. de leidend ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse instellingen die eigenaar zijn van een financieel systeem of een randapplicatie met catalogus- of bestelfunctionaliteit, te gelasten de nodige voorbereidingen te treffen om voor deze systemen e-ordering en e-catalog mogelijk te maken. Instellingen die in de scope zitten van de uitrol Orafin en dienstencentrum boekhoudkantoor zijn vrijgesteld van deze verplichting.

Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

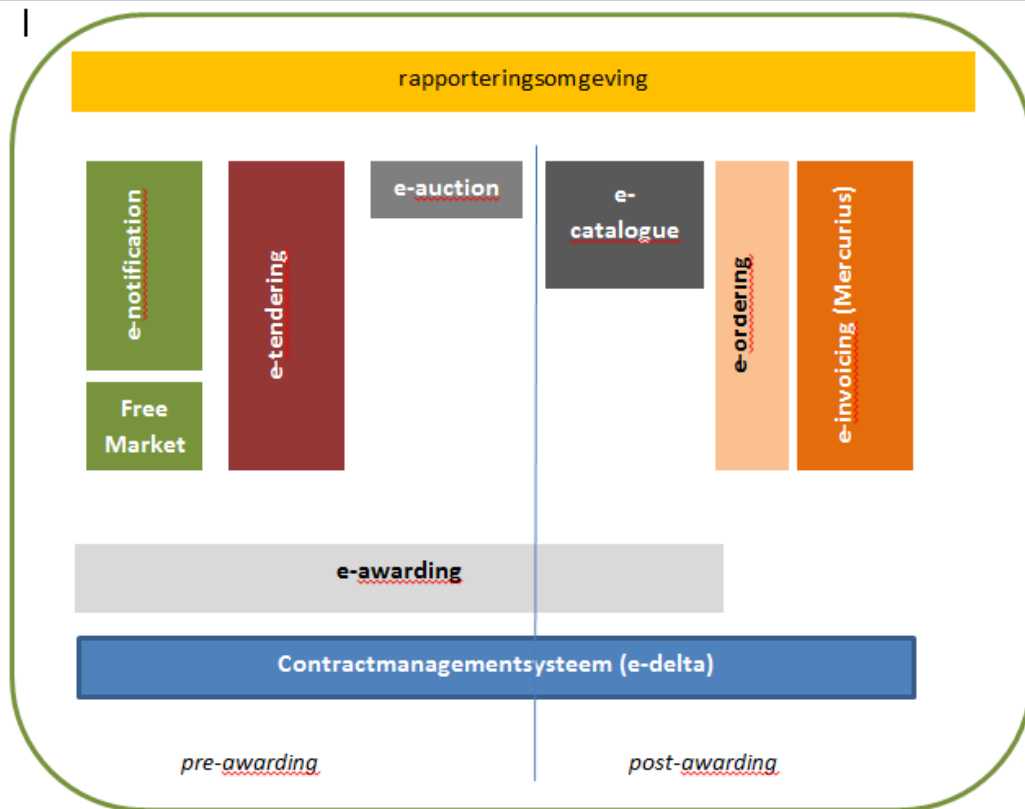
Liesbeth HOMANS

Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting en Financiën en
Energie

Bart TOMMELEIN

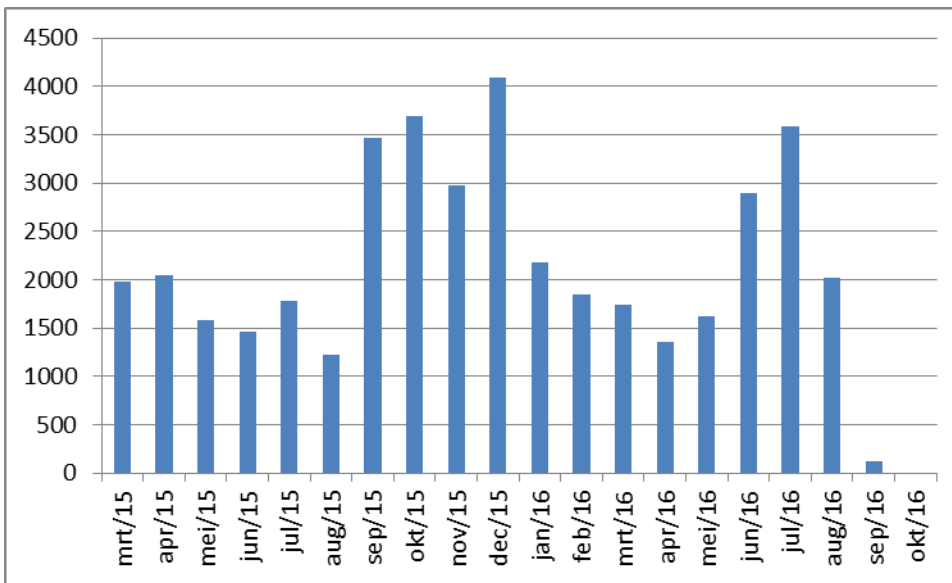
BIJLAGE 1

Reikwijdte van het end-to-end e-procurementprogramma

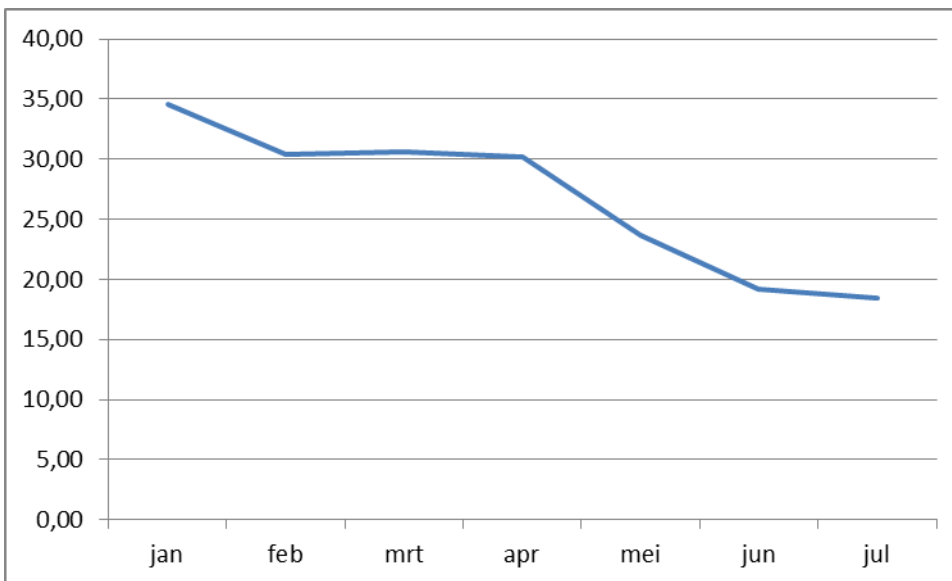

BIJLAGE 2

Resultaten van het e-facturatieproject

Grafiek 1. Aantal e-facturen over MERCURIUS naar de financiële systemen van de Vlaamse overheid (per maand).

Grafiek 2. Aantal dagen tussen de ontvangstdatum van de e-factuur en de budgettaire en boekhoudkundige goedkeuring (=theoretische betaaltermijn) voor 5 grote leveranciers in ORAFIN. (2016)

Lijst met leveranciers die e-facturen zenden naar de entiteiten van de Vlaamse overheid.

<https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/documenten/overheidsopdrachten/e-procurement/Lijst%20met%20leveranciers%20die%20effectief%20e-factureren%20-%2020161021.pdf>